

Upravni odbor Instituta internih revizora Crne Gore (u daljem tekstu: IIRCG), na sjednici održanoj dana 05.02.2010. godine donosi:

**PRAVILNIK
O SERTIFIKACIJI I KONTINUIRANOJ PROFESIONALNOJ
EDUKACIJI ČLANOVA IIRCG**

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuje se postupak, uslovi i način sertifikacije i Kontinuirane profesionalne edukacije članova IIRCG.

Ovim pravilnikom propisuju se uslovi, te način sticanja IIRCG profesionalnih zvanja i postupak obavezne Kontinuirane edukacije, kao i uslovi za obnavljanje sertifikata za IIRCG zvanja.

II EDUKACIJA INTERNIH REVIZORA

Član 2.

IIRCG je obavezan da organizuje stručnu edukaciju i predavanja za sve članove IIRCG, s ciljem:

- a) sticanja uslova za pristupanje polaganju ispita za sticanje IIRCG zvanja i dobijanje sertifikata o završenoj edukaciji i stečenom zvanju,
- b) kontinuirano osvježavanje znanja.

Stručna predavanja iz stava 1 ovog člana obavljaće se prema Programu edukacije, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

III USLOVI ZA PRISTUPANJE EDUKACIJI INTERNIH REVIZORA I POLAGANJU ISPITA ZA STICANJE IIRCG PROFESIONALNIH ZVANJA

Član 3.

Pravo pohađanja nastave u procesu edukacije za IIRCG zvanja imaju svi članovi IIRCG koji zadovoljavaju slijedeće uslove:

- ✓ visoka stručna sprema-lice koje ima najmanje kvalifikaciju visokog obrazovanja, sedmi nivo (VII), u obimu 240 kredita CSPK-a;
- ✓ najmanje tri godine radnog iskustva u struci na poslovima revizije, interne revizije, računovodstva, finansija, ili kontrole, planiranja i analize;
- ✓ potpisani kodeks profesionalne etike IIRCG;
- ✓ uplata naknade za pristupanje edukaciji, naknade za odbranu pristupnog rada pred Komisijom te naknade za izdavanje sertifikata, i
- ✓ uplaćena godišnja članarina do 31.03. tekuće godine za godišnju članarinu iz prethodne godine. Ukoliko član ne izmiri dug po osnovu obaveze plaćanja godišnje članarine, automatski mu prestaje članstvo u IIRCG.

Ukoliko neko od zainteresovanih članova IIRCG ne zadovoljava kriterijum u vezi sa radnim iskustvom, isti može prisustvovati predavanjima i polaganju Programom predviđenih ispita ali mu sertifikat o stručnom zvanju (specijalista za određenu oblast) neće biti uručen sve do pružanja dokaza o stečenom radnom iskustvu od tri godine na poslovima revizije, interne revizije, računovodstva, finansija, ili kontrole, planiranja i analize.

IV NAKNADA ZA UČEŠĆE U PRECESU EDUKACIJE ZA STICANJE IIRCG PROFESIONALNIH ZVANJA

Član 4.

Visina naknade za učešće u procesu edukacije za sticanje zvanja ovlašćeni interni revizor biće određena posebnom odlukom koju će donijeti Upravni odbor IIRCG.

Članovi su obavezni da, prije uključivanja u edukaciju uplate puni iznos naknade na račun IIRCG.

Član 5.

Članovima IIRCG koji posjeduju određeno profesionalno zvanje (npr. ovlašćeni interni revizor), a čiji su sertifikati za navedeno zvanje izdati van Crne Gore, npr. od strane asocijacija internih revizora članice IIA Global, priznaće se izdati sertifikat, uz obavezno polaganje razlike nepoloženih predmeta.

Visina naknade za priznavanje zvanja (npr. ovlašćeni interni revizor) iz stava 1 ovog člana biće određena posebnom odlukom koju će donijeti Upravni odbor IIRCG.

Član 6.

Članovi IIRCG koji posjeduju druge sertifikate dobijene od strane ovlašćenih strukovnih institucija u Crnoj Gori, i to sertifikate:

- sertifikovanih računovođa (Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore),
- ovlašćeni računovođa (Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore),
- ovlašćenih državnih revizora,
- ovlašćenih internih revizor u javnom sektoru i slično,

priznaće se sertifikat koji su dobili od navedenih institucija uz uslov da je prethodno potpisana Sporazum o poslovnoj saradnji između IIRCG i organizacije stava 1 ovog člana.

U koliko je potrebno član se obavezuje na polaganje dopunskih ispita predviđenih Programom IIRCG o čemu odluku donosi Odbor za edukaciju IIRCG.

Upravni odbor IIRCG će razmatrati i donijeti odluke o prihvatanju sertifikata dobijenih od ostalih ovlašćenih strukovnih institucija koje nijesu navedene ovim članom, kao i potpisivanje Sporazuma sa istima.

Visina naknade za priznavanje zvanja ovlašćeni interni revizor iz stava 1 ovog člana biće određena posebnom odlukom koju će donijeti Upravni odbor IIRCG.

Član 7.

Članovima IIRCG koji su završili poslijediplomske studije iz ekonomskog područja priznaće se zvanje ovlašćeni interni revizor, uz polaganje dopunskih ispita.

Visina naknade za priznavanje zvanja ovlašćeni interni revizor iz stava 1 ovog člana biće određena posebnom odlukom koju će donijeti Upravni odbor IIRCG.

Član 8.

Članovima IIRCG sa zvanjem doktor ekonomskih nauka, sa doktorskom tezom iz oblasti revizije, priznaće se zvanje ovlašćeni interni revizor, bez polaganja ispita za to zvanje.

Visina naknade za priznavanje zvanja ovlašćeni interni revizor iz stava 1 ovog člana biće određena posebnom odlukom koju će donijeti Upravni odbor IIRCG.

Član 9.

Članovima IIRCG sa zvanjem doktor ekonomskih nauka, sa doktorskom tezom iz ostalih oblasti, osim oblasti revizije, priznaće se zvanje ovlašćeni interni revizor uz obavezu polaganja ispita iz oblasti revizije ili uz uslov objavljivanja najmanje tri naučna rada iz oblasti revizije.

Visina naknade za priznavanje zvanja ovlašćeni interni revizor iz stava 1 ovog člana biće određena posebnom odlukom koju će donijeti Upravni odbor IIRCG.

Član 10.

Članovima IIRCG koji posjeduju sertifikat ovlašćenog internog revizora dobijenog od IIA Global ili ECIIA (CIA) priznaće se zvanje ovlašćenog internog revizora bez polaganja ispita za to zvanje.

Visina naknade za priznavanje zvanja ovlašćeni interni revizor iz stava 1 ovog člana biće određena posebnom odlukom koju će donijeti Upravni odbor IIRCG.

V USLOVI ZA PRISTUPANJE POLAGANJU ISPITA ZA STICANJE IIRCG PROFESIONALNIH ZVANJA I NAČIN POLAGANJA ISPITA

Član 11.

Članovi koji su uspješno odslušali stručna predavanja imaju pravo da pristupe polaganju stručnog ispita za sticanje IIRCG zvanja.

Član 12.

Ukoliko član IIRCG posjeduje ranije stečeno zvanje za određene specijalnosti, a želi steći zvanje ovlaštenog internog revizora i za neku od drugih specijalističkih oblasti, omogućiće mu se polaganje samo specijalističkog dijela tražene oblasti.

Visina naknade za priznavanje zvanja ovlašćeni interni revizor iz stava 1 ovog člana biće određena posebnom odlukom koju će donijeti Upravni odbor IIRCG.

Član 13.

Ispit za sticanje zvanja ovlašćeni interni revizor polaže se pismeno. Ocjenjivanje uspješnosti polaganja ocjenjuje nastavnik koji je držao predavanja i utvrdio ispitna pitanja (u odsustvu nastavnika to čini Odbor za edukaciju).

Prag prolaznosti je 70% za internu reviziju i 60% za ostale discipline.

Član 14.

Komisija za praćenje i nadgledanje sprovođenja edukativnog postupka i polaganje ispita sastoji se od predsjednika i najmanje dva člana.

Upravni odbor imenuje članove komisije iz stava 1 ovog člana.

VI SERTIFIKAT O STEČENOM IIRCG PROFESIONALNOM ZVANJU I ZAHTJEVI KONTINUIRANE PROFESIONALNE EDUKACIJE

Član 15.

Po položenom stručnom ispitu, IIRCG dodjeljuje sertifikat o stečenom zvanju.

Imaoci specijalističkog zvanja iz stava 1 ovog člana su dužni da obezbijede od IIRCG produženje važnosti stečenih sertifikata jednom na svake dvije godine, kao dokaz njihove Kontinuirane profesionalne edukacije, tj. održavanja znanja i vještina u vezi sa unapređenjem i praćenjem aktuelnih standarda interne revizije i/ili srodnih oblasti, te procedura i tehnika u vezi sa internom revizijom i srodnim profesijama.

Produženje važnosti sertifikata, koje se obavlja jednom na svake dvije godine, treba obaviti najkasnije do 31.05. u izvještajnoj godini u kojoj ističe dvogodišnji period koji se računa počev od godine dobijanja sertifikata od strane IIRCG.

U cilju adekvatnog organizovanja evidentiranja produžetka sertifikata, IIRCG će svakom svom članu dodijeliti identifikacioni broj.

Ukoliko se identifikacioni broj člana završava parnim brojevima (poslednje dvije cifre) u tom slučaju član IIRCG je u obavezi da izvrši produžetak stečenog sertifikata u narednim parnim godinama.

Ukoliko se identifikacioni broj člana završava neparnim brojevima (poslednje dvije cifre) u tom slučaju član IIRCG je u obavezi da izvrši produžetak stečenog sertifikata u narednim neparnim godinama.

Primjer:

1. Identifikacioni broj člana = (poslednjih pet cifara matičnog broja) - 2010 => produženje sertifikata se vrši najkasnije do 31.05. 2012. godine za kontinuiranu edukaciju ostvarenu od strane člana u 2010. i 2011. godini.

2. Identifikacioni broj člana = (poslednjih pet cifara matičnog broja) - 2011 => prodeženje sertifikata se vrši najkasnije do 31.05. 2013. godine za kontinuiranu edukaciju ostvarenu od strane člana u 2011. i 2012. godini.

Upravni odbor će posebnom odlukom odrediti obrazac stručne evidencije Kontinuirane profesionalne edukacije.

Svaki član IIRCG je odgovoran za pravovremeno podnošenje prethodno navedenog obrasca kao i tačnost i istinitost navedenih informacija u njemu.

Član je takođe dužan da u obrascu stručne evidencije Kontinuirane profesionalne edukacije navede svoj identifikacioni broj.

VII STRUČNO USAVRŠAVANJE ČLANOVA IIRCG

Član 16.

Da bi član IIRCG produžio važnost sertifikata iz člana 15 ovog pravilnika, potrebno je da priloži potvrdu o kontinuiranom stručnom usavršavanju što je propisano obrascem stručne evidencije Kontinuirane profesionalne edukacije, ali i da dostavi dokaz o uplaćenoj članarini za prethodne dvije godine.

Članovima se maksimalno može priznati 80 sati Kontinuirane profesionalne edukacije za period od dvije godine, pri čemu edukativne aktivnosti uključuju:

- ✓ stručna obrazovanja i programe razvoja struke, po osnovu učestvovanja na seminarima i konferencijama u organizaciji nacionalnih revizorskih i računovodstvenih institucija,
- ✓ tehničke sesije ostvarene na sastancima organizovanih od strane nacionalnih revizorskih i računovodstvenih institucija, i ostale stručne aktivnosti u vezi sa internom revizijom i srodnim profesijama.

Članovi koji se stručno usavršavanju pohađanjem seminara, konferencija, tehničkih sesija i drugih stručnih aktivnosti u vezi sa razvojem struke interne revizije i srodnih profesija, dužni su da IIRCG dostave potvrdu o prisustvovanju tim događajima u trajanju od najmanje 80 (osamdeset) sati za period od dvije godine, od čega se najmanje 60 (šezdeset) sati mora odnositi na Kontinuiranu edukaciju u organizaciji IIRCG.

Kontinuiranom profesionalnom edukacijom (po osnovu navedenog iz prethodnog stava), smatraće se usavršavanje koje se odnosi na period sticanja osnova za produžetak važenja stečenog sertifikata, u skladu sa članom 15 ovog pravilnika.

Osim navedenog iz stava 1 ovog člana, uslov za produženje važnosti sertifikata je plaćanje naknade za obnavljanje sertifikata. Visina naknade biće određena posebnom odlukom koju će donijeti Upravni odbor IIRCG.

Članovima koji se bave naučno-istraživačkim radom iz oblasti računovodstva, revizije, kontrole i finansija i koji o tome dostave validan dokaz, navedeni rad priznaće se kao stručno usavršavanje koje je potrebno za obnavljanje sertifikata. Ove okolnosti ne oslobođaju navedene članove IIRCG od plaćanja naknade za obnavljanje sertifikata.

Kontinuiranom profesionalnom edukacijom (po osnovu navedenog iz prethodnog stava), smatraće se usavršavanje koje se odnosi na period sticanja osnova za produžetak važenja stečenog sertifikata, u skladu sa članom 15 ovog Pravilnika.

Član 17.

U dijelu usavršavanja članova, uspostavljaju se određena ograničenja/limiti u pogledu priznavanja sati Kontinuirane profesionalne edukacije članova, i to na način prikazan u tabeli:

Aktivnosti na sertifikaciji kroz primjer iz oblasti Interne revizije ¹	Institucija priznata za dodjelu sertifikata	Ograničenja u dijelu broja priznatih sati Kontinuirane profesionalne edukacije
Polaganje ispita u vezi sa internom revizijom u skladu sa programom edukacije, nakon čega se stiče sertifikat Ovlašćeni interni revizor IIRCG.	IIRCG i ostale strukovne organizacije u skladu sa ovim pravilnikom.	50 sati Kontinuirane profesionalne edukacije po osnovu dobijanja sertifikata, za period od dvije godine (ukupno neophodno 80 sati, te je kandidatu tada potrebno još dodatnih 30 sati KPE u organizaciji IIRCG).
Polaganje ispita u vezi sa internom revizijom - nakon dobijanja sertifikata od strane IIRCG.	Univerzitet	Maksimalno 15 sati za sve ispite u vezi sa internom revizijom, utvrđenih na bazi broja osvojenih ECTS ² kredita .

¹ Navedeno se primjenjuje i na ostala IIRCG profesionalna zvanja iz oblasti računovodstva, revizije, RISK menadžmenta, IT, komplajensa i ostalih profesionalnih disciplina koje su od značaja za internu reviziju.

² Osnovne studije na Univerzitetu organizuju se i ostvaruju u skladu sa pravilima studiranja zasnovanim na Evropskom sistemu prenosa kredita (ECTS). U skladu sa ECTS obim studijskog programa iznosi 60 ECTS kredita u jednoj studijskoj godini, odnosno 30 ECTS kredita u jednom semestru. Jedan kredit odnosi se na 30 časova rada studenta.

Aktivnosti na sertifikaciji kroz primjer iz oblasti Interne revizije¹	Institucija priznata za dodjelu sertifikata	Ograničenja u dijelu broja priznatih sati Kontinuirane profesionalne edukacije
Stručne aktivnosti u vezi sa internom revizijom - nakon dobijanja sertifikata od strane IIRCG.	IIRCG i ostale strukovne organizacije	80 sati Kontinuirane profesionalne edukacije (KPE) za period od dvije godine. Priznavanje sati KPE se vrši na bazi evidencije broja sati stručnih aktivnosti člana kod institucije koja ih organizuje, i to za period sticanja osnova za produžetak važenja stečenog sertifikata, u skladu sa članom 15 ovog pravilnika.
Stručne aktivnosti u vezi sa internom revizijom, u skladu sa članom 16. stav 2, 3 i 4 (nakon dobijanja sertifikata od strane IIRCG).	IIRCG i ostale strukovne organizacije u skladu sa ovim pravilnikom	80 sati Kontinuirane profesionalne edukacije za period od dvije godine, od čega se najmanje 60 sati mora odnositi na Kontinuiranu edukaciju u organizaciji IIRCG. Priznavanje sati KPE se vrši na bazi evidencije broja sati stručnih aktivnosti člana kod institucije koja ih organizuje, i to za period sticanja osnova za produžetak važenja stečenog sertifikata, u skladu sa članom 15 ovog pravilnika.

Aktivnosti na sertifikaciji kroz primjer iz oblasti Interne revizije¹	Institucija priznata za dodjelu sertifikata	Ograničenja u dijelu broja priznatih sati Kontinuirane profesionalne edukacije
Polaganje ispita po osnovu kojih se stiču dodatne diplome (nakon dobijanja sertifikata od strane IIRCG).	Nacionalne revizorske i računovodstvene institucije.	Maksimalno 20 sati Kontinuirane profesionalne edukacije za period od dvije godine. Priznavanje sati KPE se vrši na bazi evidencije vrednovanja sati stručnih aktivnosti člana kod institucije koja ih organizuje, i to za period sticanja osnova za produžetak važenja stečenog sertifikata, u skladu sa članom 15 ovog pravilnika.

Aktivnosti na sertifikaciji kroz primjer iz oblasti Interne revizije ¹	Institucija priznata za dodjelu sertifikata	Ograničenja u dijelu broja priznatih sati Kontinuirane profesionalne edukacije
<p>Publikacije³ u vezi sa internom revizijom (nakon dobijanja sertifikata od strane IIRCG)</p> <p><u>Napomena:</u></p> <p>Od ukupno potrebnih 80 sati KPE za period od dvije godine, minimalno 60 sati Kontinuirane profesionalne se mora ostvariti po osnovu stručne aktivnosti u vezi sa internom revizijom, u skladu sa članom 16. stav 2, 3 i 4 (nakon dobijanja sertifikata od strane IIRCG).</p>	Izdavačke ustanove	<p>Maksimalno ukupno 50 sati Kontinuirane profesionalne edukacije po osnovu svih publikacija objavljenih od strane člana, za period od dvije godine, pri čemu se članu maksimalno može dodjeliti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ 50 sati za sve izdate knjige u izvještajnom periodu u vezi sa internom revizijom, a konačnu odluku o broju priznatih sati donosi Odbor za edukaciju IIRCG, ✓ 25 sati za sve stručne članke u izvještajnom periodu u vezi sa internom revizijom, pri čemu se jedna cijela objavljena strana vreduje sa 2 sata edukacije, ✓ 25 sati za sve istraživačke radove iz oblasti interne revizije u izvještajnom periodu, a konačnu odluku o broju priznatih sati donosi Odbor za edukaciju IIRCG.
<p>Prezentacije-nakon dobijanja sertifikata od strane IIRCG</p> <p><u>Napomena:</u></p> <p>Od ukupno potrebnih 80 sati KPE za period od dvije godine, minimalno 60 sati Kontinuirane profesionalne se mora ostvariti po osnovu stručne aktivnosti u vezi sa internom revizijom, u skladu sa članom 16. stav 2, 3 i 4 (nakon dobijanja sertifikata od strane IIRCG).</p>	IIRCG i ostale strukovne organizacije	<p>Maksimalno ukupno 50 sati Kontinuirane profesionalne edukacije za sve prezentacije u izvještajnom periodu, pri čemu se zbir svih ponovljenih prezentacija istog materijala u izvještajnom periodu može prznati maksimalno do 10 sati Kontinuirane profesionalne edukacije.</p> <p>Konačnu odluku o broju priznatih sati po osnovu prezentacija u izvještajnom periodu donosi Odbor za edukaciju IIRCG.</p>

³ Publikacije koje nijesu u vezi sa razvojem struke interne revizije su prihvativljive u skladu sa ovim pravilnikom, ukoliko član može pokazati da one doprinose unapređenju interne revizije.

Aktivnosti na sertifikaciji kroz primjer iz oblasti Interne revizije ¹	Institucija priznata za dodjelu sertifikata	Ograničenja u dijelu broja priznatih sati Kontinuirane profesionalne edukacije
<p>Članstvo u stručnim tijelima kod profesionalnih organizacija u vezi sa poslovima interne revizije (nakon dobijanja sertifikata do strane IIRCG).</p> <p><u>Napomena:</u></p> <p>Od ukupno potrebnih 80 sati KPE za period od dvije godine, minimalno 60 sati Kontinuirane profesionalne se mora ostvariti po osnovu stručne aktivnosti u vezi sa internom revizijom, u skladu sa članom 16. stav 2, 3 i 4 (nakon dobijanja sertifikata od strane IIRCG).</p>	IIRCG i ostale strukovne organizacije	<p>Maksimalno ukupno 25 sati Kontinuirane profesionalne edukacije po osnovu učestvovanja u radu stručnih tijela u izvještajnom periodu, pri čemu je jedan sat priznate Kontinuirane profesionalne edukacije ekvivalentan satu učestvovanja na sastanku stručnog tijela u vezi sa poslovima interne revizije.</p> <p>Priznavanje sati KPE se vrši na bazi evidencije broja sati učestvovanja u radu stručnih tijela u izvještajnom periodu.</p>

Član 18.

O stručnom usavršavanju članova vodiće se posebna evidencija u bazi podataka kod sekretara IIRCG.

Član 19.

U svrhu vođenja evidencije o Kontinuiranoj profesionalnoj edukaciji članova, svaki član IIRCG dužan je da IIRCG dostavi:

- ✓ podatke o objavljenoj knjizi, priručniku ili članku, te o stručnim i naučnim radovima iz oblasti interne revizije, računovodstva, revizije i kontrole i ostalih srodnih oblasti,
- ✓ potvrdu o održanom predavanju po pozivu ili aktivnom ili pasivnom učestvovanju na stručnom ili stručno-naučnom skupu ili seminaru u oblasti interne revizije, računovodstva, revizije i kontrole i ostalih srodnih oblasti,
- ✓ original ili ovjerenu kopiju diplome o stečenom stručnom i/ili naučnom stepenu obrazovanja u oblasti interne revizije, računovodstva, revizije i kontrole i/ili ostalih srodnih oblasti,
- ✓ podatke o programu kontinuirane profesionalne edukacije članova kod drugih strukovnih tijela, u skladu sa ovim pravilnikom,

- ✓ podatke o mjestu i satima/kreditima stečenim tokom kontinuirane profesionalne edukacije članova kod drugih strukovnih tijela, u skladu sa ovim pravilnikom,
- ✓ pismo, potrvdu ili neki drugi pisani dokument (original ili ovjerena kopija) kao dokaz uspješnosti usavršavanja i upotpunjavanja znanja iz područja interne revizije i srodnih oblasti,
- ✓ dokaz o terminu Kontinuirane profesionalne edukacije jer će se prihvati samo usavršavanje u skladu sa ovim pravilnikom koje se odnosi na period sticanja osnova za produžetak važenja stečenog Sertifikata, u skladu sa članom 15. ovog Pravilnika, i
- ✓ druge dokaze vezane za aktivnosti usavršavanja i upotpunjavanja znanja iz područja interne revizije i srodnih oblasti.

Član 20.

Član IIRCG koji iz opravdanih razloga npr. zbog: bolesti, porodiljskog odsustva, rada u inostranstvu, nezaposlenosti i sl. nije bio u mogućnosti kontinuirano u razdoblju od jedne godine obavljati stručno usavršavanje prema odredbama ovog Pravilnika, može Upravnom odboru IIRCG podnijeti zahtjev za produženje perioda stručnog usavršavanja. Zahtjev mora potkrijepiti valjanim dokazima. Ako je zahtjev osnovan, Upravni odbor će odrediti produženje razdoblja stručnog usavršavanja, koje ne može biti duže od godinu dana.

VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 21.

Program edukacije za zvanje ovlašćeni interni revizor sastavni je dio ovog pravilnika.

Član 22.

Sve izmjene i dopune ovog pravilnika donosi Upravni odbor IIRCG.

Član 23.

Primjena ovog pravilnika počinje danom donošenja.

Podgorica, 5.02.2010. godine

Predsjednik Upravnog odbora

Prof. dr Slavko Rakočević sr., ovlašćeni revizor